

تۇرلۇك تارىخى ئىخبنى

۱ مايس
۱۳۴۰

اون دردنجى سىنە
نۇصىو ۳ (۸۰)

مجموعەسى

فاتح زمانىندە سلطان اوپىوكى

سلطان اوپىوكى، توركىلرنىڭ تارىخىندە مهم بىر موقع اشغال ايدى. آل ساچقۇك انھراضى اوزدىيىنە آناتىپلۇدە تورك بىرلىكىنى و تورك سلطنتىنى عثمان بىك ياشامايە باشلادىيىنى بلەدلەر، بورالرىدىر. توركلىك، اوغوز نىسلەك غېرىتىلە، ھېرىتك يىدنجى عصرى صوڭلىرنىدە بىوحوالىدە جانلانمايە باشلادى. بوسېيدىندىر كە، توركلىك عمومى تارىخىندە توركلىرىك سېياسىتە، علمە و معرفە ئىتىدكلىرى مېھىل خدمەتلەر تدقىق او لۇندىيىنى زمان، ساقارىيە ساحىللىرىنى، پورصادق اووازالىنى، قەرەجە شهرى، اسکىشىھرى، اين اوگىنى فخر و غرور اىلە كۆز او كىنە كىتىرمەمك قابىل دىكىدر. توركلىر، بالخاصة اوغوزلر، اسکى عنعنە يە بىك صادقدىلر. نزەدە تأسىس اىتىسەلر، اورتا آسيادە جىدلرىنىڭ تعقىب ئىتىدكلىرى عنعنەلرلى مخافظە ئىدرلر، اوئىلر ياشامايە جەھد ئىدرلەردى. خصوصىلە شەھر و قەريپلەر، بېھە حال آتالىرىنىڭ، اوغرا - شىلدە يارارلىق كۈستەن ئىرلەك و ائنلەك آدلارىنى قويارلر، ملى قەرمانلىرىنى بوصورتە ياشاتىرلر، و اوئىلر بىك كىشك ناملىرى اعزاز ئىدرلەردى. فاتح زمانىنه ئائىد (سلطان اوپىوكى) اوقا دفترى تدقىقا ئىدىلە جىك اولورسە، بىوحقيقت بارز بىرصورتىدە كىندىنى كۈستەرىر. مثلا بى دفتردىكى قرىيە اسىملەرنىن آ كلاشىليور كە، توركلىرى جىدلرى اولان بوز او قىرقىلە اوچ او قىرقۇك آدلارىنى دائما مخافظە ئىتشىلدەر. سلطان اوپىوكى حوالىسىنەكى قرىيەلر ھې اوئىلر ئىرلە توسىم ئىدىلەشىدەر. مثلا بوز او قىرقىلەن : بىات، دوڭر، قىزىق، قارقىن؟ اوچ او قىرقىلەن : بایىندر، چېنى، آلايىند، قىق، اووا اسىلمى سلطان اوپىوكى حوالىسىنە كاملا موجوددەر.

سلطان اویوکی ، هجری طقوزنجی عصر صوکلزندہ شو تقسیماتی حاویدی : لواه سلطان اویوکی - قضاء سلطان اویوکی ، قضاء سید غازی ، قضاء بلجوك ، این اویوکی ، قضاء بوله سید غازی . (این اوگی) ، (قره جه حصار) ه تابع اولدوغی ایچین (قره جه حصار) هده (این اوگی) دیرلودی . نته کیم عاشق پاشا زاده (ص ۲۰) : « قره جه حصار سنجاگون کم اکا این اوگی دیرلر » دیبور . بونکله برابر ، فاتح زمانشده کی رسمی قیدله نظرآ اووقاف تقسیماتشده اک زیاده نظر دقته آینان ، (قره جه حصار) دن زیاده (قره جه شهر) دی . نته کیم ۱۱۳۰ تاریخنلی دیوان قیدله نده : « آناطولی ایالتندہ واقع سلطان اوگی سنجاگنه تابع اسکیشیر و بلجک و قره جه شهر و بوز اویوک و سید غازی ... » صورتندہ سلطان اوگی سانجاگونک تقسیماتی کوسترسن ، و قره جه حصاردن زیاده قره جه شهر نظر دقته آلمشدر . کلیسا دن تحویل اولونوب طورسون فقیه ک ایلک خطبهی او قودینی جامع ، (قره جه شهر) ده ایدی . قورت اینی ، ایوچ ، قزیل قیا ، قوزغون قیاسی ، این اوگی ، (قره جه شهر) ه تابعی .

بودفتردن ، او دورلرده یاشایان وبعضاً یان و بعضاً یانک تاریخنلری میزده اسمتری موجود او لمایان ذاتلرده میدانه چیقیورکه ، او نلرده بازید او غلو اصاھان ، اصل پاشا ، او رم پاشا ، حاجی نصرالدین نامیله معروف حاجی پاشا ...

سلطان اوگی و یارسمی املایه کوره ، سلطان ایوکنک قریه لری بک چوقدی . باشیلجه لری شونلرده : قره جه شهر ، قورت اینی ، ایوچ ، قزیل قیا ، قوزغون قیاسی ، این اوگی ، قیزیلجه اویوک ، پیاغنی ، سرا یحیق ، عیسی ویرانی ، بوریا یحیق ، اکریکنر ، کوسنر ، کون یارق ، ایل یارق ، چوماقلو ، اخی کویی ، آشاغی سوکود اویوکی ، بوقاری سوکود ، قیزیلجه بایندر ، صاری آلان ، این کوی ، آغار کوی ، او لا غلر ، دمیر چنبر ، قوز آغا حاجی ، آق این ، قابنی ، قفق ، اووا ، سلطان دره سی ، چشت ، شهر ایوک ، پیکار یحیق ، قالین قویو ، مطالب ، قره صو ، قره جه اویوک ، کیسلی بابا ، چاولون ، قور ایل ، چال ایل ، کوشک اوذی ، چوغوش ، سلام قولی ، بودانچ ، کون یوزی ، او غورلی ، کوینک اوذی ، بره کیرن ، سیوری اویوک ، چپنی کوی ، عرب ویرانی ، ایمور ، قوشق ، قیالو کویی ، کیره جلک ، آچه جام ، قارلی ، کی یزی ، سکوان ایچی ، کرنچه کوی ، دره جک کوی ، طورمش ،

سلطان سید غازی، قوردو باشی، سونج کوبی؛ سید غازی و قفلرندن: فارقین، ویرانچق؛ اسکی شهر و قفلرندن: مهمنج، اشن قراج، طود اویوکی، کولکدره. فارقینده ۵۹، ویرانچقدن ۲۸ خانه و قدمی. بوتون بو قریه لر زاویه لر، فقیه لر و آخیلر عائدی. خصوصیله سلطان اوکنده اکثریتی آخیلر تشکیل ایدیبورلر. دی. دفترده، کذا اسکی آدلرده وارد رکه، باشیجه لری شونلردر: سولی، بخشایش، الوان، سوندک، قتلو، عوض، قلندر سیدی، سندل، طورود، اینه بک، کوندز، کووندک، بداق، کوزل آبدال، قوچجه، زینل سیدی، سنجر، منید، صارخان، بلبان، طوغان، اوروچ بک، آق طوغان، منت، بالی، حضر، اده، صالحق، خوشقدم.

سلطان اوکنده کی قریه لرک اکثری عثمان خونکار، اورخان خونکار، مراد خونکار، بایزید خونکار، امیر سلیمان، عیسی بک، محمد خان، مراد خونکار وفاتح سلطان محمد نشانیله وقف ایدیشدند.

سلطان اوکی ابن بوطه نک اورخان بک زمانه تصادف ایدن سیاحتی انساننده معمور دی. او زمانلرده بورایه (سلطان اویوکی) دیرلرمش، مثلاً ابن بوطه ده (سلطانیوکی) صورتنه قید ایتمشدند.

فاتح زماننده قره چه شهرده عبدالعزیز، اسکی شهرده شیخ شهاب الدین سهروردی، اخی محمد زاویه لری مشهور دی. او زمانلر این اوکی قاضیی مولانا بدر الدین، سوکود صو باشیسی طوغان بکدی.

فاتحک (سلطان اویوکی) نه عائد وقف دفتری ۷ ورقدر. او زرنده (جزء او قاف سلطان اویوکی) و ایچنده ده: (صورت دفتر او قاف) بایزیلیدر. دفترک او زرنده تاریخی وفاتح زمانه عائد اولدینی بایزیلی دکلدر؛ فقط «کوملرده اسحاق فقی بایزید خونکار و مراد خونکار طاب نراها نشانیله و قدر نفسنه.» قیدندن دفترک ایکنجه مراد زمانه عائد و قفلری محتوى اولدوغى آکلاشیدینی کبی، اکثر یزلرندنده «سلطان نشانیله و قدر» قیدندن دفترک فاتح سلطان محمد زمانه عائد اولدوغى شبه قالمیور.

کذا دفترده مقید «سلطان زاده جهان حضرت چلی» نک فاتحک قارامان والیکنده بولونان شہزاده مصطفانکدھ بوجیات اولدوغى نظر دقتہ آلینرسه، دفترک ۸۷۷ دن اول تنظیم ایدلش بولوندوغى تعین ایدر.

دفترده‌کی شوقيدلرده دقته شایاندر :

«اللرنده قاضى بىتلرى واردە»، «بكلر بيكىر وقاضى بىتلرىلە اللرنده وقف قدىمدوغۇنە نشانلىرى وار»، «اورنجىك بتسىلە»، «كۈچە اورن بتسىلە»، «سلطان زادە جهان حضرت جلبي نشانىلە واسحق پاشا نشانىلە وقف دلش»، «مولانا مجددالدين بتسىلە»، «اين اوکى قاضىسى بتسىلە».

بوقىدلردىن، وقفلرک يالكىز خونكارلرک نشانىلە و «حکم جهانمطاعله» توجيه ايدلىوب شىزادەلرلە، بكلر بيكىلرک، قانسىلرک وبكلرک بىتلرىلەدە توجيه اولوندوغى آكلاشىلیر.

(جزء اوقاف سلطان ايوكى) بزە كوستەرييوركە، سلطان اوپىكى حوالىسىنە تورك عنعنه‌سی و تورك حرثى تمامىلە حاكم اولمىشدە. بىزانسلىردىن آلينان يرلى تمامىلە توركلاشىرىلش، و هرقىرييە تورك آدلرى قونولمىشىدە. كىدا بو منبت و محصولدار يرلرک زراعتنە و تجارتىنە اهمىت ويرلىشىدە. مىلا دها فائىھ زمانىدە، (قارقىن، قارغۇن) لە باغلىرى مشهوردى. سرايە بىلە اوزوم (قارقىن) باغلىنىن كىرىدى. صو كنارلىرى ايسە چفتلىكلىر و دىكىرمنىلە دولو ايدى.

اصد رفيع

***

جزء اوقاف سلطان ايوكى

فراجە شهردە عبد عزىز [عبدالعزيز] فراجە شهردە انجى على وانى مصطفى زاويسى [زاويه مى] درويش على تصرفندە نفسە عوارضدن و قىدر سلطانىز نشانىلە المشهور بقورت اينى و ايوق و قزيل قيا سـقارىدە [سقارىدە] قىزىلچە بو كەدە يوسف و محمد و قىدر مراد خونكار طاب شرييف وار و قفيته ثراها [ثراه] نشانىلە

يخشى فقيه و قىداشى مصطفى و محمدايىكى چفتلىك يروقىدر موصلوغە صودا شور مىش سلطانىز نشانىلە

فراجە شهردە امام عبد الرزاقڭ اين اوكتە بىر جفتلىك يرى و قىدر او لا دينه سىكە قزى النىدە حکم جهانمطاعله واسكى شهردە كى يرى بىلە

سولى شیخ اوغلی سوندک سلطان نز نشانیله
نفسه و قدر

پااغودمی پاغی اوغلی ابراهیمک عیسی

شیخ دیملکه مشهور یری و قدر سلطان نز
نشانیله

بخشایش اوغلی یوسف و قدر دوته

کلديکي يره سلطان نز نشانیله

الوان اوغلی خلیل حمزه و ناصح و محمود
دوته کلديکي يره و قدر سلطان نز نشانیله

عیسی ویراننده ار بحک [؟] اچجه

شیخ خلیل فقیه [فقیه] و قدر غازی

خونکار طاب ثراها [ثراه] نشانیله

بوریاچقده حاجی یعقوب چفتلکی و اخی آنکجی بدوكنلاین [یدیکی وجه ایله]
بیق [بیوک] چفتلک این اوکی قاضیسی مولانا بدر الدینه ویرلمش و قیمت اوزره
سلطان نز نشانیله ناصح طور علی
اور تاق

اکریکزده [اکری کوزده] محمد شیخ اورخان بک وقف ایتمش مسجد زاویه
اوغلی عثمان فقیه و قدر و بر اورتاغی
وادرر النده دفتر صورتی وارد ر عیسی
بک نشانیله مراد خونکار نشانیله دیمشلر
وقف قدیم در دیو

طاب ثراها [ثراه] نشانیله

کوسلدہ اسحاق فقیه بايزيد خونکار
و مراد خونکار طاب ثراها نشانیله
و قدر نفسه

قلاغز قزی اوغلی یوسف بر چفتلک يره
و قدر بايزيد خونکار و اورخان خونکار
نشانیله

کون یار قده السوز خلیفه اوغلی یوسف
محمد خان و مراد خونکار طاب ثراها
نشانیله بر چفتلک يره و قدر

کوول سیدی او غلی جمالک و مصطفی نک و محمود ک قالین قیودن بش او و قره
صوده بر دکرمنی سلطانمز نشانیله و قدر
جامی ولد سکل قتلوبک مصطفی حاجی شیخ علی ولد جامی

عثمان شیخ او غلی منید وارسلان او غلی مراد بابا او غلی بیراجه شیخک قزی و
علیله برجفتلک یره مراد خونکار نشانیله او غلی و قلندر سیدی بر جفتلک یره
عثمان خونکار و مراد خونکار طاب ثراها و قدر

نشانیله و قدر

چوماقلوده الیاس فقیه او توپ ز دوئم یره

اخی کوینده علی سیدی او غلی مصطفی او رخان و عثمان خونکار طاب ثراها
سیدی مراد خونکار طاب ثراه نشانیله و قدر

نشانیله و قدر

حید او غلی حاجی ابراهیمک چفتلک
مراد خونکار و امیر سلیمان خونکار طاب ثراها نشانیله و قدر

کوچکه شیخ او غلی حاجی محمدک برجفتلک
بری اوکی [سلطان اوکی یاخود این اوکی]
ناحیتنه و قدر بازید خونکار و مراد سلیمان خونکار نشانیله و قدر

بازید او غلی اصلخانک برجفتلک و قدر
مراد خونکار نشانیله

خشونکار نشانیله

سلجک درویش مسلمکدن حکم جهان طاعله وقف اولوب دفتر کهنده قید
اولنش اول اعتبارجه یازلدى عرض اولنه

حاجی یوسف او غلی حجزه واحد بازید اخی او غلی علی و اصلی پاشا ملکنه
خونکار نشانیله طوته کلديکی یره و قدر و قدر بازید خونکار نشانیله

صفا شیخک بر پاره یره و قدر بازید بش طاش درویشنیک قزی و کویکوسی
النده ایکی چفتلک یره و قدر بازید خونکار نشانیله
خرسحوم امیر سلیمان شیخ ابراهیمک النی

کسدن کنن صکره استحلال ایجون بر اشاغی سکود اویوکنده اخی سندل و اخی
چفتلک یه وقف ایتش صکره او غلی علی سکید و اخی محمد و اخی مصطفی نسلرینه
وقزی سلام الندہ یازلدى مراد خونکار عوارض جیعندن معاف و مسلمدرلر
طاب ثراه مسلم دوتوب مکتوب و بمنش مراد خونکار نشانیله

قیزیلچه باسندر جوارنده چری باشی علی بکل یدی بیلک دکرمی وادر در
و بونلردن غیری مذکور علی بک این کویده بر یار آغنى طپولی ملکی وار اون
مد تخم اکیلور سواری عشری آلور و مذکور که اگار کویی سورنده بر دینک
و بر دکرمی وار خراجسوز کوتاهیه صوی او زرنده در و مذکور اگار کویده
بر ملک باغ وار خراجسوز

اولا غلرده موسی و مصطفی امامدر کووندک شیخک قوز آغا جنده بر چفتلک
بر چفتلک یره، وقفدر، سلطانمزر وقف بری وارد مراد خونکار نشانیله
نشانیله
ققده داود فقیه امام و ققدر

مذکور ققده نمر جی محمود دیکله مشهور
ایامش چفتلکنے مراد خونکار نشانیله
و ققدر اوغورلى بیله

ققده یحیی و طورمیش و سلیمان میر سلیمان او واده قارقینک و سلیمانک و یوسف ملانک
بر چفتلک یری مراد خونکار نشانیله و ققدر

مذکور کویده ابراهیم و خلیل عنان عثمانک و حسینک چفتلک یرلر ققده
خونکار و او زخان برایله و ققدر

شهر اویوکده اخی محمود چفتلکی مؤمن فقیه سلطانمزر نشانیله و ققدر

مطالبده [مطلبده] مولانا مصلح الدینک الی دونم یری و ققدر الارنده
سلطانمزر نشانی وادر و قفت اوزرده مقرر و مذکور مصلح الدینه فضل اغا
صاتون آلتاش ملک یوندن طقوز دوم یری وقف ایتش مطالبده

حاجى يونس و اوغلى على قرنداشى ز كريما
 سليمان يعقوب يحيى موسى وحسن حاجى
 حمزه اوغلى احمد نفسيزى معاف و مسلمدر
 سلطان اوز نشانىله

اينه هان [خان] اوغنى مصطفى، بايزيد
 خونكار بىسىلە، درت چفتىك يره،
 و قىدر

اورم پاشا اوغلى كونشيرك، بر چفتىك
 يره، و قىدر بايزيد خونكار نشانىله

اخى كوندز اوغلى حاجىتك، بر چفتىك
 يره، و قىدر مراد خونكار نشانىله

توندە ايلغلۇ درويش على شىيخ اوغلى
 خضرابىس و كوندك شىيخ اوغلى حسين
 و بىلاق اوغلى محمدىلە نفسيزىه و قىدر
 مراد خونكار و بايزيد خونكار نشانىله
 چىشىتىدە غلبە اوغلانلىرى مراد عمر و
 دودش و سنان، بر چفتىك يرلىك كە
 بىكار جق اوواسىدە بىلىرىن ضايىع [؟]
 بىكىرىكىلەر و قاضى بىلىرىلە اللرندە و قىدر
 قىدىم دوغە [قىدىم ايدوكتە] نشانلىرى
 وار

ايليارقده فضل آغانىك من رعەسى واردەر
 طوغان اوغلى باليدن صاتون آلمىشدر
 مراد خونكار طاب ثراه نشانىله و بر
 دكرمن واردە خرا جلو دكرمن واردە
 خرا جلو ملکىدر و شمىدى آنك جوارندە
 قرق دونم ملك يرى واردە.

صارو آلاكە موسى اوغلى اخى طورود
 او رخان بك بىسىلە و قىدر

اخى ايى بىك اوغلى داود نىسەنە مسلمدر
 بايزيد خونكار نشانىله

تمىز جىزىدە خليل شىيخ قزى اوغلى رسول
 مراد خونكار نشانىله، بر چفتىك يره،
 و قىدر

اسمايمىل فقيه اوغلى الوانك اوغلى اميرك
 و مصطفىتك بايزيد و مراد خونكار
 نشانىله و قىدر بر چفتىك يره

آق ايىدە احمد سيد سلطانىز نشانىله
 دوته دوردىغى يره، و قىدر

سلطان درەسندە درويش بك بر چفتىك
 يره و قىدر مراد و بايزيد خونكار نشانىله
 قواچە ايوكە على و محمد درويش اون
 دوسم يره وقف قدىم دوغە [قدىم ايدوكتە]
 اللرندە قاضى بىلىرى واردە و مسلمانلىر
 شهادتى واردە

موسی بک اوغلی حمزه بک صاریح
دیمکله مشهور بری ملکدر مولانا مجدد الدین
بتهیله عرض اولنه

یوقرو سکونده اخی طرف اوغلی کوزل
ابدالک مراد خونکار و بازید خونکار
نشانیله بر چفتلک یره و قدر

یازلش دفترده تیار

چاولونده عمر اوغلی ناصح نفسه مسلمدر

میخال لارداعی [میخالللرده کی] کملده
اخی یخشی اوغلنلری حاجی نصرت
و قرنداشی موسی و مراد مراد خونکار
نشانیله معاف و مسلمدرلر

مراد خونکار نشانیله
لطیف و قرنداشی مصطفی نک و موسی نک
الرندہ بر چفتلک یرلری سلطانمز نشانیله
و قدر و پیاغوده بر پاره یر بیله

مطالبده [مطلبده] محمود و احمد و بازید سید عثمان بک نشانیله بر چفتلک
یرلریله و چوغوشده اورنجک بتهیله و پیاغوده درت پاره یغلی شاهین یوری کوچه
اوون بتهیله بورانجده بر دکرمن او جاعیله

یره کیرنده اخی مصطفی نک قزی اوغلی مصطفی و موسی بر چفتلک یره ،
مراد خونکار و بازید خونکار نشانیله و قدر

سراج عوض اوغلی لطف اللهک بر چفتلک یری مراد خونکار و بازید خونکار
نشانیله و قدر

قوچیه فقیه اوغلی محمدینک کونیک او زی سلطانمز نشانیله و قدر

چپن کویده الوان اوغلی خلیل حمزه و ناصح و محمود الارندہ بر پاره و قف یرلری
واردر سلطانمز نشانیله

عرب ویرانده کی مسجدده لطف او امراء قوشده قلاعنه قزی اوغلی یوسف بر
یرلری و دکرمنیله و قدر سلطانمز نشانیله چفتلک یره ، بازید خونکار و اورخان
نشانیله و قدر .

کیرچلک جوارنده مت درویش
درت مدلق یوری بازید خونکار و میر
سلیمان نشانیله و قدر .

الجە (آلاجە) چامدە يىخى فقىھك چفتلەكى حدى و سينورىلە اوغلارى احمد
فقىھ و عيسىي فقىھ سلطانلىز نشانىلە و قىدر.

كىن يىزندە [كۇن يۇزندە] موسى مصطفى درویش بىر سلطان نشانىلە بىر
چفتلەك يىرە و قىدر.

كرنچە كويىدە ابراهيم فقيه اوغلارى مصطفى واحد و موسى شيخ اون دونم
يرە بايزيد خونكار و مراد نشانىلە و قىدر.

سلطان سيد غازى تاھىتىنده فتلۇ درویش دىككەلە مشهور يىر درویش چراق
تصرفىنده سلطانلىز نشانىلە

قواش مراد و قىننە حصە چاتودە محمد واسىاعيل بىرچفتلەك يىرە مرادخونكار
و مير سليمان نشانىلە و قىدر.

سونج كوبى جوارنده حسن و يعقوب بىرچفتلەك يىرە و قىدر مراد خونكار
و بايزيد خونكار نشانىلە

چىشكىرى سلطان زادە جهان حضرت چلىپى نشانىلە و اسحاق پاشا نشانىلە
وقف دېتلىمش اكىن سلطانلىز مسلم دوتارسە عرض اولى.

دور ايلى توابعىنده يوسف فقيه اوغلى خليلك و حاجى محمدك كوشك اوزرنده
بىرچفتلەك يىرى مراد خونكار نشانىلە و قىدر.

اين اوڭى توابعىنده سلامقولى آدىلە مشهور يىر سکود سو باشىسى طوغان بىك
قوچى علiden بىك بىش يوزاچىيە صاتون آلتىش ملکىدە مراد خونكار طاب زاھانشانىلە

كۇن يۇزندە رسىلى سيدى اوغلانلىرى كوبىلە و قىدر سلطانلىز نشانىلە، بوجاعت

بىلە: قورىجى مراد و مزىد موسى و اسماعيل و نصرت واصل و ايلاس و ناصح و مصطفى
وطورسون محلە [؟] و قواچە

كۈن يوزنەدە قەرە مصطفى اوغلۇنلىرى دو كونجى والوان بايزىد خونكار و مراد
خونكار نشانىلە و قىدرە.

قەرە كېكلۇ اوغلۇ خليل درويش دو تە كلدىكى اووقاف او زرە سلطانمىز نشانىلە
و قىدرە. اور تاقلىر: اميرخان يوسف على مروش اينه بى كى صارخان حاجى اور تاق

كۈن يوزنەدە صالحى خوشقدم و مصطفى درويش مراد خونكار نشانىلە و قىدرە.

حجزه شىيخ اوغلاردى الوان حجزه على و مرسوت اسماعيل و طوغان مراد خونكار
نشانىلە تصرف ايدە كلدە كلىرى يېرە و قىدرە.

سورى ايوك جوارىدە طوغانجى سوسى اوغلۇ بالىنك و عىسى نك و دویرا اوغلۇ
على نك و حجزه نك مراد خونكار نشانىلە و مولانا عبدى بىزىلە سنجىر و بىلان اوغلۇ
خواجە يېرى و چقور حصاردە بىحرىم يېرى بىلە ملکىدەر. مسلم دوتىلورسە
عرض اولىه

بىكلە خان اوغلۇ على نك سنجىر يېرنىدە يېرى واردە عىسى نك سىنورىنە او لا شور
ايوردە اخى سلمان اوغلۇ الوانك وعلى نك بايزىد خونكار نشانىلە بىر چفتىك
يېرە و قىدرە.

بلجىڭ توابىنە (شا) پاشا قىزى اوغلۇ يعقوب كى ملك يېلىرى و دىرىمىنى قىالو
كۆينىدە بش سكبان يېرىنى مذ كوركى تصرفىدە در حكم جها نەطاعىلە قارلى و طورمىش بىلە
دانشىندە مصطفى اوغلۇ محمد كى بىر چفتىك يېرى واردە وقفيت او زرە مير سليمان
نشانىلە اين او كىنە چقور حصاردە

تابع چالايدل آق قواچە اوغلۇ طور و دفى سكوان ايجىنە درە جىڭ كوبىدە
بىر چفتىك يېرە مراد خونكار نشانىلە و قىدرە.

فخر الدین الیاس شیخ اوغلنلری حجزه و علی دونم کلدکلری ییره مراد خونکار نشانیله و ققدر.

این اوکنده شرابدار ییری دیمکله مشهور ییرکه اکیوز اللی دونم ییردر نیش طوغانی او غلی عیسیدن چاووش باشی مرادبک یوز اللی فیرنکی فلوریه صاتون آلمش ملکدر مولانا مجددالدین بتسیله مقرر و کیکلو باباوەغى باڭچە بىلە کە یعقوب فقى باڭچە سیدر.

قورى باشنداغى ییر مشهورى مسعوداوغلى حسن ییریدر یدییوز آچە صوندك او غلی ایمیرزه صاتون آلمش ملکدر.

اخى سليمانك برجفتلک یېريلە و ققدر بتسى ضایع اولىش وقف قدیم دوغىنە موسى بىك و تىچە مسلمانلر شهادت ایتدىلر.

اکریکىزدە برجفتلک ير اخى او رچىكى او غلی تصرفلرىنده يدى وقف او زرە آخر نسلىندىن كىسە قالماغۇن اين اوکى قاضىسى بتسیله مولانا عمر فقى كلوب دركاھ معلايە عرض ايدىجىك مسلم دوّوب مذكور عمر فقيه صدقە اولىنى سلطانلىز نشانىله شەمىدى وقف مقرردر.

مذكور عمر فاقى الندە

یئيم على و حجزه و ققدر مراد خونکار نشانىله

وقف سلطان سيدغازار طاب تراها

قرىيە فارقىن وقف سيدغازار خانه

خانه

٢٨

خانه

٥٩

اسكى شهردە اورلاهه و قدر

سوق شیخ و ققدر درويش خزید و او غلی ابراهىم تصرقىن سلطانلىز نشانىله شهر يېكىرم اوچ دونم ییردر اخى محمود وقف اخى ادە در اسکى شهر برجفتلک تصرقىددەر.

وقف خانه اخى صالح دراسکى شهر بر چفتلک ييردر اوغلى خضر تصرف فده در.	وييكرم دونم ييردر حاجى اسماعيل واوغلى حاجى ابراهيم تصرف فده در.
وقف قره چوکان در اسکى شهر در تصرف زين الدين بر چفتلک ييردر.	وقف زاویه شیخ شهاب الدین شهره وردى رحمة ادعلیه وقف قدیدر. صکره حکم جهانطاعله محموده ویرلدی اسکى شهرده بر چفتلک واشن قراجده ايکى چفتلک ييردر.
وقف اخى عمر در اسکى شهر ييكرم دونم ييردر در تصرف مراد سکز کلده در اسکى شهر ييكرم	حسن ولد اصلبىكى ادریس حاصل اور تاق اور تاق ۸۵۵
وقف دیکر در توابع اسکى شهر مهوجده اوچ مدقق - ييردر على فقى اوغلی حاجى عیواض تصرف فده در.	وقف اقطوغان در اسکى شهر در تصرف على وقلاغز فقى اوغلی حجزه سکسان دونم ييردر برملاك دکرمى وارد مرتولى محمد ولد زینل بك
وقف حاجى پاشا المشهور حاجى نصرالدين در تصرف دده ولد مکرمین سلطانىز نشانىله.	وقف سيد عبداله در اسکى شهر الى دونم ييردر و طود ايوکمندہ بپاره ييرى واردر و كوكىدره بر چفتلک ييرى وارد اخى محمد واوغلى خواجه تصرف فده در.
مصطفي ايدريس حاصل اور تاق اور تاق ۸۵۵	